

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak
torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje
za celo leto 14 K, za pol leta 7 K;
za četrta leta 3-50 K, mesečno 1.20 K.
za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrta
leta 4 K; za Ameriko za pol leta
9-50 K za četrta leta 4-80 K

Posredovana številka 10 v.

Reklamacije so poštne prose.
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo
Inserati: Enostopna peti-vrstica
(širina 88 mm) za enkrat 20 vin.
večkrat po dogovoru.

23. številka.

V Ljubljani, v četrtek, dne 24. februarja 1910.

Leto XIII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo
„Rdečega Prapora“, Ljubljana. — Za denarne pošiljave
naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo
„Rdečega Prapora“, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II

Vabilo na naročbo.

Sodruge in prijatelje vabimo na novo na-
ročbo, dosedanje naročnike pa, katerim je potekla
naročnina koncem meseca februarja, da jo zo-
pet obnovijo.

„Rdeči Prapor“

izhaja trikrat na teden ter velja

Za Avstro-Ogrsko dežele:

za celo leto K 14.—

za pol leta „ 7.—

za četrta leta „ 3-50

na mesec „ 1-20

Za Nemčijo:

za pol leta K 7-90

za četrta leta „ 4.—

Za Ameriko:

za pol leta K 9-50

za četrta leta „ 4-80

Obenem prosimo cenjene naročnike, naj pri-
poročajo naš list svojim sodrugom, prijateljem in
znancem, naj ga zahtevajo po gostilnah in ka-
varnah, v katere zahajajo in naj nam pošljejo
naslove takih znancev, ki bi ga naročili, če jim
ga pošljemo na ogled.

Upravništvo „Rdečega Prapora“.

Sabor za Bosno in Hercegovino.

Drugo leto teče, odkar je Avstro Ogrska anek-
turala trideset let okupirano Bosno-Hercegovino.
Volja avstrijske diplomacije je storila ta korak, ob
katerem ni imelo prebivalstvo okupiranih dežel no-
bene besede. In tudi nadalje je ostal tam doli ve-
ljaven absolutizem, dasi je monarhija, v katero sta

se vtelesili deželi že davno, vsaj po imenu ustavna.
Pač se je prebivalstvu «nové domovine» že z anek-
sijo obljubovala vpeljava ustave. In često so se po-
navljale obljube, a vsakemu ostrejšemu vprašanju,
kdaj se izpolni, je sledila le tolažba: Bo že, bo že.

Končno se je uresničilo tudi to. Veliko uradno
slovesnost so priredili v Sarajevu in v ostalih bo-
sensko-hercegovskih mestih, ko je v nedeljo opoldne
general infanterije Varešanin razglasil nove za-
kone. V torek jih je potem sarajevski uradni list
razglasil in zdaj končno vemo, kakšna je ta ustava,
ki jo Avstro Ogrska «daruje» Bosni in Hercegovini.

Pričakovanje ni moglo biti preveliko. Saj so
se že davno razširjali glasovi, po katerih se je lahko
sodilo, da pride vsak kosček svobode trikrat na
rešeto, preden dobi prebivalstvo odpravek. Že dr-
žavno-pravni položaj je tako — recimo — nenorma-
len, da ne more biti govor o pravi in popolni
ustavnosti. Kajti podlaga vsakega konstitucionalizma
je, da more ljudstvo samo sklepati o svoji usodi
in si dajati svoje zakone. Bosna-Hercegovina pa ima
jeroba, staro Avstro Ogrsko, pravzaprav dva jeroba,
Avstrijo in Ogrsko, ki sta edina in složna le v tem,
da bi vsak zase rad pobasal Bosno in Hercegovino v
svojo malho. Krog vprašanj, o katerih bodo Boš-
njaki in Hercegovci kolikor toliko lahko sami skle-
pali, je torej prav majhen; večinoma bo smel novi
sabor le ponižno prositi na Dunaju in v Budimpešti
ter izražati tam svoje «želje».

Kljub aneksiji in ustavi je Bosna-Hercegovino
še zelo nesrešeno vprašanje, pač pa tiči v njenem
položaju neskončna vrsta važnih vprašanj, ki se
bodo morala rešiti in sicer tako, da bodo sočasno
prizadeti vsi deli avstro-ogrške monarhije. Pereča
so vsa ta vprašanja za Jugoslovane in posebno
važnost imajo za socialno demokracijo, ki bo v
doglednem času morala prav aktivno nastopati v
vseh teh vprašanjih. Zaradi tega je potrebno, da
se sodrugi natančneje seznani z novimi razmerami
v Bosni in Hercegovini. Za danes objavljamo zato

zakon o saboru, prihodnjič pa pojasnimo volilno
pravico.

Sabor je sestavljen iz 72 izvoljenih poslancev
in iz 20 virilistov. Izmed virilistov jih odpade po
pet na vsako glavno konfesijo, t. j. na pravoslavne,
mohamedance in katoličane.

Predsedstvo sabora šteje predsednika in dvoje
podpredsednikov. Celo predsedstvo imenuje ce-
sar vsako leto ob začetku zasedanja. Vse tri glavne
konfesije bodo zastopane v predsedstvu in sicer
tako, da se posamezne funkcije po vrsti izmenjujejo
med njimi.

Da more biti saborov sklep veljaven, mora
biti navzoča večja polovica saborskih članov; sklepa
se z absolutno večino glasov. Za veljaven sklep v
zadevah, ki se tičejo bogočastja, pa morajo biti
navzoče vsaj štiri petine vseh saborskih članov in
se more sklepati le z dvetretjinsko večino.

Zakonodajno delovanje sabora obsega izključno
bosensko-hercegovske zadeve. Odvzete so torej temu
delovanju vse zadeve, ki so Bosni in Hercegovini
skupne z Avstrijo in Ogrsko in vse tiste, ki se si-
cer ne upravljajo skupno, ki se pa morajo uprav-
ljati po enakih načelih. Sem spada zlasti zakono-
dajstvo o brambovski dolžnosti, določba kontingenta
novakov in dovoljevanje novakov, odredbe o na-
stanjenju in prehrambi vojaštva in vse druge za-
deve, ki se nanašajo na vojno silo. Nadalje so sa-
boru odvzete vse zadeve, ki so uravnane z zak-
onom o skupni carinski zvezi z Bosno in Hercegovino
in ki se morejo, kakor na pr. finančni prispevki
monarhije za železniške zgradbe v Bosni in Herce-
govini, po upravnem zakonu iz leta 1880 uravna-
vati le na podlagi zakonov, soglasno sprejetih v
obeh polovicah monarhije.

Da pa more deželno zastopstvo spraviti tudi
v tem oziru svoje želje in interese do veljave, ima
sabor pravico, izvoliti izmed svojih članov deželni
svet, ki šteje devet udov in je poklican, po svoji

PODLISTEK.

Savičev pesimizem.

Dalje.

— Ali obiskujete opero?
— Včasih gospica.
— O, jaz ljubim opero. Sinoči so peli „Bo-
heme“.

— Ah, sinoči ste bili v operi?
— Da. Zakaj?
— Ker vas nisem videl na Ringu.
— Ah, kaj ste me čakali? To me veseli.

Kako se mu je srce nasmejalo! Veseli jo, da
jo je čakal! Kako dražestno, naivno pravi to? In
on se je bal nagovoriti jo!

Od Kärntnerice so zavili v postransko ulico.
Pred visoko moderno palačo so se ustavili.

— Tukaj stanujemo. Lahko noč, gospod di-
jak. Počakajte nas še kaj na Ringu, če Vam je
naša družba všeč.

Če mu je njuna družba všeč! Kaj mu ni či-
tala z obraza, kako je srečen, da jo je smel spre-
miti? V njem poje cel zbor himno sreče in ves
svet se mu dviguje proti nebu. Plinske svetilke
se mu vidijo kakor palme, vse hiše so obsute s
cvetjem in vse se blišči v bajnem žaru.

Oh, lepi, lepi svet! Upi, kakršne je gojila
njegova duša v nezavednosti otroških let, mu
vstajajo v srcu in se odejajo v določene oblike,
polne harmonije. Tako mu je, kakor bi ga vse
zvezde pozdravljale in se mu smehljale in mu vo-
ščile srečo. Saj bo srečen, saj bo!

Še dolgo se je sprehajal po mestnih ulicah
in sanjnil in koval načrte.

Ali je sploh mogoče, da je tako srečen? Kdaj
bi bil mislil, da ga doleti taka blaženost? Oh,
sedaj je njegovo življenje nekaj vredno; sedaj ima
stalen cilj in delo mu pojde od rok, kakor bi se
igral. Nikar ne jokajte, ubogi trpini! Ne izgubite
upa. Vse se izpreminja na svetu, tudi vaše bede
bo konec, samo upati morate, čvrsto upati; vaše
nade se uresničijo. Borite se; jaz se bom boril
z vami. Srečen človek hoče videti srečne ljudi
okrog sebe...

Pozno ponoči je prišel domov močno utru-
jen, a trudnosti ni čutil. Sreča ga je nosila na
svojih perutih in ga dvigala v zvezdne višave.
Sanjal je zlato bodočnost in iz palače v oblakih
je sipal cvetje na zemljo...

IV.

Kmalu sta se seznanila. Ona se je imenovala
Olga pl. Rottenstein. Njen oče, ki je pred tremi
leti umrl, je bil profesor na vseučilišču. Za-
pustil ji je veliko premoženje, katero je bil pode-
doval po raznih sorodnikih. Njena mati je bila
jako izobražena gospa.

Olga se je zaljubila v Saviča z vsem žarom
mladosti in on jo je ljubil enako strastno. Ko
mu je naivno povedala, da je bogata, se je pre-
strašil.

— Jaz sem simorašen, gospica, je dejal ves
potr.

— Kaj za to? Ali me ljubite?

— Neskončno! je odgovoril in ona ga je
vroče poljubila.

Bila je jako ukaželjna in on jo je moral po-
učevati o različnih rečeh. Bila je prav pridna
učenka. Mnogo je čitala. Preden je kupila knjigo,
je vselej njega vprašala za svet.

Savič je bil jako vesel, ko je našel v njej
take lastnosti. Ko se je njegovo prvo navdušenje
nekoliko ohladilo, je prišel vendar zopet matemati-
čarski razum do veljave. Nekatere okoliščine so
mu delale dosti skrbi.

— Bogata je, imela je vedno vsega dovolj;
kako naj se podava drug drugemu? Kako naj me
ona sploh razume? In zveza, ki bi bila osnovana
samo na občudovanju, katero hrani njena lepota,
pač ne bi mogla biti trajna, vsaj ne trajno srečna.
Morda sem se le prenačil. V njenih krogih imajo
vse drugačne nazore in če nočem poteptati svo-
jega prepričanja, izbruhnem lahko nasprotja med
nama...

— Njeno bogastvo, pa moje siromaštvo! To
ni dobro! Mož sem — sramotno bi bilo, sprejemati
kaj od nje. Zahtevati pa tudi ne morem, da bi
zavrgla svoje bogastvo samo zato, da bi bila
enaka v siromaštvu. To je čudno razmerje!...

— Ona ima odlične in bogate sorodnike, s
katerimi gotovo občuje. Kako bi jaz, ubogi dijak,
pristojal v ono družbo? Kako bi me gledali?...

Kdo ve, kako jo dirnejo moji socialni nazori?
Ona ne ve, kako mislim v tem oziru: kdove, kaj
poreče, kadar ji razodenem svoje mnenje?...

Dalje prih

inicijativi, ali vprašan od deželne vlade ali od vlade ene ali druge polovice monarhije podajati predloge, izjave in mnenja ali pa se s posredovanjem skupne vlade obračati do obeh vlad (avstrijske in ogrske).

Sicer pa ima sabor popolno zakonodajno pravico v vseh notranjih deželnih zadevah, tako zlasti o vsem civilnem, kazenskem in policijsko-kazenskem, o trgovinskem in meničnem pravu, o vseh javnih in privatnih asociacijskih zadevah, o društvenem in zborovalnem pravu, o časopisu in varstvu duševne lasti, o gozdarskih in zemljedelskih zadevah, všteti agrarne razmere, o bogočastnih in naučnih vprašanjih, o zdravstvenih in dobrodelnih napravah, o organizaciji občin, o cestnih komunikacijskih zadevah i. t. d. Tako pristojna satoru tudi davčno zakonodajstvo, deželni proračun, posojila, deželno premečenje ter pregledovanje in odobrenje sklepčnih računov.

Da bo obema vladama mogoče, izvrševati v zakonu iz leta 1880 utemeljeni upliv na deželne zadeve, ki so tedaj izročene zakonodajni kompetenci, je določeno, da morata vsem vladnim predlogom, preden se predlože satoru, pritrditi obe vladi in da se predlagajo v satoru shlenjeni zakonski načrti šele tedaj na sankcijo, ko sta jim pritrdili obe vladi. (Torej gotovo jerobstvo!)

Člani deželnega zbora so nedotakljivi; za svoje glasovanje in za svoje govore v satoru in v odsekih niso odgovorni, radi kaznivih dejanj se ne morejo preganjati brez satorovega dovoljenja. Imuniteta pa ne obsega objavljjanja deželnozborskih razprav v časopisu.

Ogrska vladna stranka.

Nova Khuenova stranka se je v soboto ustanovila in slo je precej tako, kakor smo predumevali. Z najvažnejšim vprašanjem, namreč z volilno reformo, nimajo poštenih namenov. To je bilo seveda lahko uginiti, čim se je postavil na čelo novi stranki stari fevdalec Tisza, ki sovraži demokracijo bolj kakor miši in podgame. Khuen je pa tudi star spletkar; on je že marsikogar ukanil, njega pa še malokdo. Med njima in Tiszom sicer po poročilih ni popolnega sporazuma o volilni pravici, pa se bosta že sporazumela, če hočeta skupaj delati kupčije.

Lepo ime si je izbrala nova stranka. Imenuje se «Narodna delovna stranka». Ime je seveda zastoj.

V dvorano, kjer se je vršil ustanovni zbor, je prišlo tudi nekoliko socialistov. Radi par medklicev so jih hitro pahnili iz dvorane. Navadno niso ljudje radi medklica tako občutni, ampak tukaj jim je bila zavzočnost rdečkarjev samaposebi neprijetna.

Resolucija, ki jo je nova stranka sprejela, pravi o volilni reformi sledeče:

«Volilna reforma bodi take, da postanejo poklicani sloji delavskega razreda deležni volilne pravice in da ne pride upravičeni vpliv interesentov in narodni značaj ogrske države v nevarnost. Želimo, da se ta reforma kmalu izvrši, o njenem obsegu pa zavzamemo stališče šele tedaj, ko nam bodo znani konkretni načrti vlade.

Torej — zavlačiti hočejo.

Khuen Hedervary je dejal na zboru:

«Vlada smatra za svojo glavno dolžnost, čimprej izdati načrt volilne reforme, ki bo osnovan na načelu splošne volilne pravice. Obseg volilne pravice bo jako velik, toda vedno bo varoval izraziti narodni značaj ogrske države (vlado madžarske manjšine nad nemadžarsko večino!).

Grof Tisza je naravnost izjavil, da se ne strinja z nazorii vlade o volilni pravici. Zbor je pa prirejal velikanske ovacije Khuenu in — Tiszi! Kako se to vjema? Tako, da svojat razume slogu v nasprotju. Khuen bo vodil ljudstvo za nos z obljubami, Tisza bo pa skrbel za coklje. Vpraša se le, če se bo ljudstvo dolgo dalo voditi za nos.

Profesor teologije in socialna demokracija.

«Uvod v bogoslovne studije» je naslov knjige, ki je pred kratkim izšla izpod peresa evangeliskega profesorja teologije v Bazlu (Švica) in je v prvi vrsti namenjena visokošolcem. Knjiga je zanimiva tudi za nas, ker izreka o socializmu in socialni demokraciji nazore, ob katerih bi se naši klerikalci zgražali kakor ob bogotajstvu. V poglavju «Socialno vprašanje» n. pr. piše sledeče:

«Prva naloga je poznavanje bede, tako da postane, kar nam beda. Zgodnjaku prav nič ne škoduje, če se zanima za vsakdanja vprašanja kakor

stanovanjske in plačilne razmere, ker bi utegnili biti zanj edino praktično vprašanje to, da bi se zbudila njegova vest glede na razmetavanje denarja. In prav tako bi mu dobro pristojalo, iz nevezane svobode svojega dijaškega življenja včasipogledati na delo, kateremu manjka vse, kar je pravzaprav človeško in človeka dostojno in vsako veselje uspiha, na to moderno suženjsko službo, ki je včasih v brutalni odvisnosti in v brezsrčnem ravnanju; na to službo, v kateri se prezgodaj porabijo moči za bedno življenje in za — dobiček podjetnika... Znati se mora nadalje prav ceniti moralne in duševne moči v strokovnih organizacijah, v zadrugah in tudi v politični stranki. Če se išče za vsakim stremljenjem po zboljšani plači le lakota za denarjem in užitkom, za vsako zahtevo po skrajšanju delavnega časa le lenoba, za vsakim krepkim nastopom organizacije le sila, je to dokaz, da dotičnik še nikakor ne razume, po čem v resnici hrepeni delavstvo. Naučiti se moramo, odpirati uči in srca za tisto, kar stremlje kvišku, za vse hrepenenje, za vso udanost, za vso požrtvovalnost, za vse, kar bi mi kristjani morali imeti in česar nam tako primanjkuje... Važen je vendar novi duh vzajemnosti in samovlade, ki tukaj raste. Le naj se primerja duševni nivo neorganiziranega delavca z onim organizirane; kakšna razlika!...

Wernle pobija tiste fraze, s katerimi navadno klerikalizem deluje zoper socialno demokracijo in pravi: «Materialistično naziranje ji vendar kažejo s svojim življenjem in mišljenjem lakomnosti in lova za užitkom polni posedujoči razredi. In je li stremljenje, izkopati se iz tega bednega, negotovega obstanka, res le materializem, pa ne nekaj neskončno globokejšega? Ali je še kje razred, ki bi doprinesel v razmerju s svojim položajem le deseti del takih žrtv in imel toliko požrtvovalnosti sploh?

O nasprotni strani razvija Wernle sledečo sliko:

«Ogromno naraščanje kapitala v rokah posameznih veleindustrialcev in kartelov, sindikatov, trustov i. t. d., ki postajajo države v državi; posledice tega je veliko manj zviševanje splošnega življenja, katerega bi bilo deležno vse, kakor naraščanje zavesti sile, gosposkega mišljenja, ki namenja v najboljšem slučaju svojim podložnim milost, ne more jim pa priznati nobene pravice. Predstavljati si je treba to s konkretnimi številkami, kakšne dividende izplačuje ta ali ona družba vsako leto svojim članom v primeri z delavsko plačo, ali pa kakšen dobiček pobaše včasih zemljiški spekulant v velikem mestu v primeri z visokostjo najemnin. Tedaj šele je slika popolna... Iz take preobilne posesti posameznikov izvira cenitev človeka le po denarnem prihodu in brutalno zatiranje vsakega preprečevalnega faktorja, tudi vesti in zadnjega ostanka duševne plemenitosti.»

Koliko vode bo še poteklo, predem se nauče naši duhovniki in njihovi sledbeniki tako soditi o socialnih razmerah?

Politični odsevi.

* Baron Bienenrth je v torek sprejel predsedstvo «Maloruskega kluba» ter ga je izkusal pridobiti za definitivno reformo poslovnika. Malorusi so odgovorili, da bodo za to reformo šele, kadar bodo definitivno rešeni narodni spori. Kmalu na to je Bienenrth sprejel zastopnike zveze «Unio latina», zvečer pa izvrševalni odbor nemških svobodomiselnih strank.

* Nemški minister Schreiner je v ponedeljek demisioniral. Bienenrth je demisijo takoj predložil cesarju in mu priporočil, naj jo sprejme. Cesar je na to sprejel demisije. Pri današnji otvoritvi parlamenta torej ne bo več Schreinerja na ministrski klopi.

* O razlogih Schreinerjeve demisije pišejo «Innsbrucker Nachrichten», ki imajo tesne zveze z bivšim ministrom, to: «Demisija dr. Schreinerja se ni vložila na podlagi spontanega sklepa, ampak je šef kabineta naprosil dr. Schreinerja za to. Minister Schreiner je bil danes popoldne poklican k ministrskemu predsedniku. Tekom pogovora je baron Bienenrth omenil, da bi postale razprave o sestavi delavne večine v državnem zboru bolj uspešne in da bi se položaj znatno razbremenil, če bi dr. Schreiner odstopil.»

* Med Ameriko in Japonsko so baje zopet napete razmere. Manevri, katere je priredilo bojno brodogrje severo-amerikanskih združenih držav pri Filipinskih otokih, so zbudili na otoku Baaucugono strašno paniko. Ljudje so mislili, da je že došlo japonsko vojno brodogrje, da se polasti otoka, zapustili so svoja stanovanja in bežali v gore.

* Na Ogrskem se je predsednik demokratske stranke dr. Vazsonyi obrnil do socialnih demokratov, da bi skupno ustanovili ligo za splošno volilno pravico.

* V nemškem državnem zboru je bila v soboto velika debata radi pruske volilne reforme. Socialno-demokratski poslanec Frank iz Mannheimaja je interpeliral kancelarja Bethmanna radi njegovega govora v pruskem deželnem zboru. Očital mu je, da je zaničljivo govoril o državnozborski volilni pravici: «V Avstriji, na Badenskem, na Bavarskem — je dejal Frank — se je demokratska volilna pravica obnesla, celo v rojstni deželi demokratizma, na Angleskem. Nič ni prostejše, brezvestnejše, strahopetnejše od poizkusa, tlačiti gmotno slabejšega. Demonstracije so bile mirne, dostojne in učinkujoče. Delavci bodo nadaljevali boj za volilno pravico.»

Kancelar Bethmann Hollveg je hotel odgovorjati v ošabnem tonu, pa se mu ni obneslo. Celo pri mnogih meščanskih strankah je naletel na hud odpor.

Sodrug Ledebur je izjavil: «Prusija je svoje posamezne dežele priropala. Zapad se je zgodovinsko drugače razvijal nego vzhod. Absolutna neumnost je, če se trdi, da morajo vzhodne dežele imeti drugačno ustavo kakor ostala Nemčija. Splošna volilna pravica mora razbiti meč posameznih malih vzhodnih klik in zato jo branimo z vso silo, tudi s cestnimi demonstracijami. Policijske izgrede je zakrivil sistem; prelita kri se drži tudi pristov kancelarja. Vladajoča birokracija bi porabila silo zoper socialistično ljudskovečino; proti njej bi pa postavili silo ljudstva in bi jo zdrobili.»

* V pruskem deželnem zboru so konservativci vložili predlog, ki zahteva, da se poostri opravlilnik. Predlog se je odkazal komisiji.

* Predsednik nemškega državnega zbora grof Udo Stolberg Wernigerode je v soboto po 7. zvečer umrl. Stolberg je študiral v Halle, postal potem častnik in se udeležil vojne leta 1866 in potem 1870-71. Bil je član pruske gosposke zbornice in soustanovitelj nemške konservativne stranke. Član državnega zbora je bil skoraj nepretrgoma trideset let. Za podpredsednika je bil izvoljen leta 1903, za predsednika pa leta 1907. Dne 4. marca t. l. bi bil 70 let star.

* V nemškem državnem zboru bo volitev novega predsednika namesto umrlega Stolberga prihodnji torek.

* Srbski minister za zunanje zadeve dr. Milovanović potuje v Carigrad in ima, kakor poroča turški list «Ikdam», zatrditi, da Srbija ne zasleduje politike, ki bi nasprotovala turškim interesom. Nadalje se ima pogovoriti o korakih, da se preprečijo krsitve meje in pridobiti turško podporo za železnico do jadranskega morja.

* Razmere na Grškem so popolnoma nejasne. Če ena vest kaj poroča, je hitro druga zanika. V Parizu mislijo, da je dospela notranja kriza na Grškem do one točke, ko mora nastopiti preobrat. Dvorna stranka, ki se upira na del armade in vojne mornarice, hoče končno energično nastopiti proti častniški ligi. — Iz Carigrada prihaja zopet vest, da se je grška vojna mornarica uprla vladi in zapustila pirejsko pristanišče. — Turčija hoče baje izkoristiti sedanjí položaj in obračunati z Grsko. Odtod turške vojne priprave. — «Frankfurter Zeitung» poroča iz Ate, da vrnitev grških princev v Atene ne pomenja, da bi se vršil velik rodbinski svet o bodočnosti grške vladarske rodbine.

* Ruska duma je sprejela nujni predlog ministra za zunanje zadeve, da se ustanovi konzulat v Pragi. Imel bi se ustanoviti že 14. aprila t. l.

* Ruska policija je napravila hišno preiskavo v uredništvu in tiskarni moskovskega lista «Ruskoje Slovo», pa ni našla nič «nevarnega».

* O sumljivem gibanju ruske vojske prihajajo vesti iz ruskega Poljskega. «Słowo Polskie» poroča iz Varšave, da pošilja Rusija velike množine vojaštva na zapadno in jugozapadno mejo.

* Španski ministrski svet je sklenil, da izvede obsirna pomilostjenja jetnikov zaradi političnih prestopkov, kakor tudi, da se pomiloste osebe, ki so v zaporih radi julijskih dogodkov v Barceloni.

* Egipčanski ministrski predsednik, na katerega se je v nedeljo izvršil atentat, ki so poročali o njem, je umrl. Morilec je bil študiral v Lausanni, ima lekarniški diplom londonskega vsentilističnega lista. Policija je zaprla 50 oseb in sumi, da je bil atentat plod velike zarote. Provizorično je na mestu ministrskega predsednika naučni minister.

* Absolutni cesar Monilek je tako oslabil, da pričakujejo vsak čas njegovo smrt.

Sodrug, somišljeniki! Zahajajte le v take gostilne, kavarne in brivnice, kjer je na razpolago Vaše glasilo... Agitirajte „Rdeči Prapor“! povsod za

Dopisi.

Gorica. (Otvoritev Delavskega doma.) V nedeljo so gorški organizirani delavci dobili svoje nove društvene prostore, v katerih bodo organizacije imele veliko ugodnejše pogoje za razvoj nego doslej. Tu bodo imeli ne le prijetno bivanje

v svojem prostem času, ampak tudi vsakovrstna sredstva za izobrazbo in za neskodljivo zabavo. Da je vsak napredek delavstva nasprotnikom neljub, je že stara stvar; najbolj jih seveda grize vse, kar olajšuje delavstvu boj in delo za bodočnost. Takih nasprotnikov ima zavedno delavstvo še dovolj. Sovražstvo do proletariata goje nasprotniki vseh narodnosti. V Gorici imamo med drugimi družico, ki se imenuje Mazziniance. Zanimivega ni nič na njih. V marsičem so podobni naši N. D. O. Mazzinijevo ime so si izposodili, da se morejo sploh kako imenovati, pa še Mazzinijevih itak fantastičnih idej ne poznajo. Ampak radi bi bili kaj in ker so za vsako pozitivno delo take nesposobni kakor muhe, so hoteli v nedeljo napraviti vsaj nekaj negativnega. Tista peščica, kar jih je, se je priklatlila na naš shod, menda braniti italijanstvo. Za otvoritev novih delavskih prostorov so namreč združene slovenske in italijanske socialno-demokratske organizacije sklicale ljudski shod na dvorišče novega doma. Udeležba je bila jako velika. Mazzinijanci so si pa pridobili zaslugo, da je postalo zborovanje zelo živahno. Prvi je na shodu govoril sodrug Tuntar v italijanskem jeziku, potem pa sodrug dr. Tuma v slovenskem. Na to se je oglasil fant, ki igra voditelja mazzinijancev. Ker so socialisti svobodoljubni ljudje, so mu dali besedo. Fant je pa to svobodo zlorabljal in je klatil take, da je začelo delavcem kmalu presedati. Ko je postal nesramen napram stranki, se je delavcem utrgala nit potrpežljivosti pa so se oglasili burni medklici in živžanje. Sodr. Tuntar je razefral njegove nezmislne fraze ob viharjem odobravanju delavcev, ki so neprikrito kazali, da ne marajo kakor backi prenašati infamnih žalitev. Spričo odločnosti delavstva je mazzinijancem kmalu srce padlo v hlače. Po sklepnem govoru sodruga Tuntarja je predsednik zaključil zborovanje in so se otvorili in pregledali novi prostori, ob katerih imajo delavci veliko radost. Upajmo, da se v njih razvije res novo življenje in da bo pod to streho tisto delo doma, ki prinese delavcem obilne sadove.

Iz stranke.

o Krajevnim organizacijam na Goriškem. V zadnji dobi so bile po Goriškem občinske volitve v nekaterih občinah, v kateri obstojajo krajeve organizacije naše stranke. Nekaterih teh volitev so se udeležili tudi naši sodrugi in so celo sklepali kompromise z nasprotnimi strankami, ne da bi bili obvestili deželno organizacijo o volitvah sploh in o kompromisih. Tako je deželna organizacija zvedela za te dogodke šele po končanih volitvah iz meščanskih časopisov. To ravnanje se mora grajati, ne le ker krši potrebno taktiko, ampak ker nasprotuje tudi pravilniku stranke. Statut določa, da ima o nastopanju pri volitvah in o nastavljanju kandidatov sklepati krajevna konferenca, ki mora biti osem dni prej naznanjena v strankinem glasilu. Take konference se, če je treba, udeleži deželna organizacija oziroma tudi izvrševalni odbor po svojih zastopnikih in tudi nad sklepi krajevnih organizacij stoji višje strankine organizacije. Prizadete krajeve organizacije pa niso naznanile deželni organizaciji volitev, niso sklicale in naznanile konference, nič se ni objavilo v strankinem glasilu in deželni organizaciji ni bilo vsled tega mogoče, zavzeti stališče. Prosimo torej, naj se vse organizacije v bodoče strogo drže pravilnika, ker mora deželna organizacija drugače odklanjati vsako odgovornost in eventualno blamažo bodo morali nositi sodrugi v dotičnem kraju sami.

Za goriško deželno organizacijo

Josip Petejan,
tajnik.

Shodi.

Zagorje ob Savi. V nedeljo, 27. t. m. ob 2. popoldne je tukaj javen rudarski shod z dnevnim redom: Odgovor trboveljske premogokopne družbe. Poročevalec sodrug Etbin Kristan.

Sovodnje pri Gorici. V nedeljo, 20. t. m. je bil tukaj dobro obiskan zaupen shod, na katerem je sodrug Petejan poročal o delovanju in zaključanju goriškega deželnega zbora. Potem je razpravljal o potrebi dobre politične organizacije in o delavskem časopisu. Sprejelo se je več sklepov, ki se tičejo politične izobrazbe ter strokovne organizacije v Sovodnjah.

Domače vesti.

— Ljubljanski «Slovenec» je tudi napisal o Beblu članek, ker hoče biti po vsej sili interesanten. Bilo bi sicer zelo umljivo, če bi se bil vsak meščanski list spomnil sedemdesetletnice vzornega bojevnikarja, zakaj velikega pomena, socialne demokracije za vse sedanje življenje vendar ni mogoče utajiti in da predstavlja Bebel velik kos socialno-demokratskega gibanja, je tudi po vsem svetu znana resnica. Meščanske stranke lahko sodijo o socialni demokraciji in o njenih ljudeh kakor hočejo; vendar pa ne bodo mogle zatistiti oči spričo dejstva, da je tudi nasprotnik na svetu in da ima tak nasprotnik kakor socialna demokracija že v meščanski družbi pravi velik vpliv na razvoj in na

dogodke. Ampak vse to ni bilo merodajno «Slovencu»; on je le hotel biti interesanten in zato je objavil o Beblu članek, ki je tako površen in plitev, da se bogu usmili. Najbolj nezmislno je pa to, da prepleta članek o Beblu s citati iz zadnjega Abditusovega članka o — Svobodni Misli! Klerikalnim urednikom se pač nekaj sanja, da bi se dal Abditusov članek nemara izbrati proti socialni demokraciji — kar pa ni res —, a ker niso vedeli, kje bi ga zgrabili, so ga pricitali k Beblu sedemdesetletnici. Kakor da bi človek svinjo osedlal!

— **Pomen za Slovence** odreka «Slovenec» socialni demokraciji. Ker je to težje dokazati, kakor izreči, je klerikalno glasilo vrglo kar prvo frazo, ki mu je šinila v glavo, na potrpežljivi papir in pravi, da je v bistvu protislovenska in da goji protiversko sovražstvo. «Slovenčevi» čitatelji imajo skromne zahteve in zato jim njihovo glasilo lahko tudi kaj takega meninč tebič napiše. «Slovenec» je pač pozabil, da bi njegove fraze na najcenejši način lahko pobili, če bi citirali, kar je govoril še pred kratkim o socialni demokraciji v avstrijskem državnem zboru — dr. Krek! A tega ni treba, ker take površne trditve res niso vredne velikega polemičnega aparata. Socialna demokracija je n. pr. tako «protislovenska», da lani «Slovenska Enota» v državnem zboru ni imela nikjer drugod podpore kakor pri — protislovenskih socialnih demokratih. Ampak morda je tudi «Slovenska Enota» — protislovenska. To bi seveda moral «Slovenec» bolje vedeti. In prav ob Beblu sedemdesetletnici je taka fraza umestna! Zato menda, ker se je prav Bebel bojeval za pravice Poljakov na Pruskem tako, da so ga imenovali izdajalca nemštva. Ali pa morda zato, ker se socialna demokracija v Avstriji bojuje za narodno avtonomijo. Zato, ker n. pr. grški «Arbeiterwille» s škorpijoni biča nemški nacionalizem na Spodnjem Štajerskem in je prizadel Orničovi in celjski klici več udarcev kakor vse narodnjaštvo. Ali zato, ker so na nemškem Češkem nemški socialni demokrati šli šestkrat v boj za češke pravice proti nemško-nacionalnim tolpom. Ali pa ker se je Pittoni kot Italijan bojeval za slovensko šolo v Trstu. Protislovenska — kako lahko se to zapiše. Ampak če bodo tako majhni narodi kakor slovenski hoteli kdaj doseči enakopravnost, bodo potrebovali socialno demokracijo tako kakor suha zemlja dežja.

— **Brezpomembnost** socialne demokracije bi naši nasprotniki tako radi naslikali delavstvu, da bi bili n. pr. klerikalci pripravljeni žrtvovati kos večnega izveličanja, liberalci pa porcijo neoslavizma, če bi se jim to posrečilo. Pa ne gre in ne gre! Sam zlodej mora imeti svoje prste vmes, da se jim včas izmakne priganje, za katero se morajo potem kesati kakor grešne duše v vicah. N. pr. sledeči slučaj: Na Dunaju so imeli obrtniki v soboto shod, na katerem je nastopil tudi znani Gessmann in utemeljeval potrebo obrtniške organizacije. Tu je govoril tudi o «organizaciji delavskega proletariata» in dejal: «Vse socialne reforme, ki so se izvršile v zadnjih desetletjih, pričajo o vplivu socialne demokracije. Zakoni o maksimalnem delavnem času, o zavarovanju za nezgode, o bolniškem zavarovanju, o omejitvi odnosno odpravi, ženskega in otroškega dela i. t. d., so uspehi, ki se imajo pripisati skoraj izključno vplivu socialne demokracije. — Gessmanna gotovo ne bo nihče sumnil, da je prijatelj socialne demokracije. Dosti je navadno, le da sliši to ime, pa že začne pljuvati na vse strani. Tudi tisto pri obrtnikih je povedal le iz jeze. Ampak ravno v jezi govori temperamenten človek včas resnico, ki je sicer rad zatajuje in zato je pristno Gessmannovo priznanje vredno, da se omeni.

— **V nič devati** socialno demokracijo ravno klerikalcem najmanj pristaja in naravnost smešni so, kadar primarširajo s takim orožjem. Če je socialna demokracija res za Slovence tako za nič, kakor bi «Slovenec» rad natvezil svojim bralcem, tedaj je vendar čudno, da jo naši krščanski posnemajo, kjer le morejo. Svoje organizacijsko obliko so si izposodili od socialnih demokratov, svoj program so napolnili z izvlečki iz soc.-dem. minimalnega programa, njihovo združništvo je soc.-dem. ideja; celo ko so v Ljubljani osnovali svoje diletantovsko društvo, so vzeli od socialnih demokratov ime «Ljudski oder». Je že res, da popačijo, kar sprejmo od nasprotnika. Ampak če bi res mislili, da je vse, kar je socialno-demokratskega, tako za nič, kakor pripovedujejo, tedaj bi gledali, da postane razlika med njimi in nami čimbolj jasna. Oni pa gledajo, da zamažejo to razliko, čimbolj morejo in njihova demagogija je najboljše priznanje socialno-demokratske pomembnosti.

— **Tržaški narodnjaki** so nekoč na shodu, ki so ga bili priredili dijaki za slovensko vseučilišče, kakor besni žvižgali sodrugu Regentu. Kakšen je bil vzrok tiste svete jeze? Sodrugi Regent je govoril za ustanovitev slovenskega vseučilišča, dejal je pa, da je nezmislno, upirati se ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu in da bi bilo pametnejše, če bi Slovenci porabili priliko, pa zahtevali druge šole, ki jih potrebujejo. Skoraj čudež je bil, da je sodrug Regent takrat odnesel cele kosti in «Edinost» je cvilila kakor sto podgan. Kako hitro se izpreminjajo časi! Danes «Edinost» ne nasprotuje več italijanskemu vseučilišču v Trstu, ampak zahteva le junktim, tako da naj bi se sočasno z

italijanskim ustanovilo tudi slovensko vseučilišče v Ljubljani. In nihče ne žvižga «Edinosti», nihče ji ne pravi, da si mora numerirati kosti! Človek bi bil vesel, če bi videl, da včas tudi narodnjakarje pamet sreča. Toda kaj naj se počne s tako politiko, ki nima dva dni enake poti, pa danes zveličuje, kar je včeraj preklinjala? To so modrijani, katerim naj veruje narod, katerim naj se priklanja vsa Slovenija! Bilo bi presmešno, če ne bi bilo prežalostno.

— **Nedeljski nastop mazzinijancev** na goriškem shodu je bil vsaj poučljiv. Namreč — naši narodnjakarji bi se lahko nekaj naučili od njega. Sepavo kljuse, na katerem vedno jahajo, meče od sebe te odpadke: Slovenski socialisti so «breznarodni», italijanski socialisti so pa narodni šovinisti. In glejte! «Te šoviniste» so prišli napadat mazzinijanci in tisti «šovinisti» so jim posvetili, da se jim je delala tema. Solidarni s svojimi slovenskimi sodrugi so italijanski sodrugi svojim italijanskim nacionalistom zabelili kašo, da je ne bodo kmalu zopet pokušali.

— **Vzajemnost** v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 6. marca t. l. ob 5. popoldne v dvorani Balijske družinske zabave, pri kateri nastopijo gojenke in gojenci društvene dramatične šole z deklamacijami in z dvema enodejankama.

Naročajte in širite naš list!

Zadnje vesti.

Iz parlamentarnih odsekov. Dunaj, 23. februarja. Druginjski odsek, ki je bil sklican za včeraj je bil nesklepčen.

Pododbor odseka za socialno zavarovanje je razpravljal o § 4., ki obsega določbe za zavarovanje obnemoglih. Sklenilo se je, izvzeti iz tega zavarovanja one, ki imajo najmanj 2400 kron letne plače in so nastavljeni s trimesečno odpovedjo. Raztegne se pa to zavarovanje na hišne šivilje, perice, postrežnice i. t. d. Najnižja starost za zavarovanje obnemoglih se je določila s 16., najvišja pa s 60. letom. Obširna debata se je razvila, kaj naj se zgodi z obnemoglimi delavci, ki štejejo nad 60 let. Zastopnik vlade je dejal, da bi povzročili taki delavci preveč stroškov. Sklenilo se je pa, izvoliti pet članov v poseben odbor, ki ima študirati to vprašanje.

Socialni demokratje in parlamentarno delo. Dunaj, 23. februarja. Ko se je včerajšnja seja druginjskega odseka radi nesklepčnosti razšla, so se sešli socialno-demokratski člani na posvetovanje, kaj bi bilo storiti, da se zavaruje delo. Sklenilo se je, da se najprej počaka, če bo prihodnja seja sklepčna. Če pa zopet ne bi bila, bodo socialni demokratje na prvi zbornični seji (jutri) interpelirali načelnika Hribarja, kaj misli ukreniti, da pripravi lene člane odseka, da izpolnijo svojo dolžnost.

Unio latina pri Bienerthu. Dunaj, 23. februarja. Danes je bilo predsedstvo «Latinske zveze» pri Bienerthu. Italijanski poslanci so zahtevali, da se reši vprašanje italijanskega vseučilišča. Protestirali so tudi v interesu vinogradnikov proti nameravanemu davku na vino.

Bolgarski kralj v Peterburgu. Dunaj, 23. februarja. Sinoči se je bolgarski kralj Ferdinand s kraljico, z ministrskim predsednikom Malinovom, z ministrom za zunanje zadeve Paprikovom ter s kabinetnim šefom Stancijevim odpeljal v Peterburg.

Atentat na egipčanskega ministra. Kairo, 23. februarja. Izkazalo se je, da napadalec na egipčanskega ministrskega predsednika ni imel sokrijevcev. Zato so izpustili osebo, katere so bili z njim vred zaprli.

Velika stavka v Filadelfiji. Filadelfija, 23. februarja. Radi stavke tramvajskih uslužbencev so bili veliki nemiri, ki jih je povzročila policija z brezprimerno brutalnostjo. Voditelja stavkujočih so družbi na ljubo zaprli. Izmed stavkujočih je eden ubit. Predsedništvo delavske zveze razglasa splošno stavko kot izraz simpatije s stavkujočimi tramvajskimi uslužbenci. Sodi se, da bo 100.000 delavcev sledilo temu pozivu.

Listnica strokovnega tajništva.

Sodrugi Kirn, Sprejeli smo in uredili.

Socialni pregled.

**** Mezdno gibanje med tiskarji na Kranjskem.** Z novim letom 1910 se je v zmislu meznega cenovnika zvisala minimalna plača tiskarskih pomočnikov na Kranjskem za 2 K. Sorazmerno in še več se tudi podjetniki zvisali cene tiskovnin, dočim niso plač pomočnikom sploh ne zvisali, ali pa le deloma. V Ljubljani je zaraditega postala velika nevolja med pomočniki, ker so uvideli, da se hoče na račun pomočnikov deloma izkoristiti naročnike deloma priborjeni poboljšek, ki so si ga izvojevali pomočniki porabiti izključno v prid podjetnikom ali pa odpreti z njim več polja preveliki konkurenci na račun pomočništva. Zaraditega so bili sklicali zadnjo nedeljo zaupno zborovanje ter skle-

nili resolucije in jo izročili društvenemu odboru, da jo predloži dotičnim podjetnikom. O uspehu te resolucije danes še ne moremo poročati, nadejati se je pa, da se bo upoštevala, ker je dovolj utemeljena. Ob tej priliki moramo še omenjati, da igrajo pri tej priliki posebno nekateri faktorji, če smo prav poučeni, jako žalostno ulogo. Sklenili so namreč, da bojkotirajo tiste pomočnike, ki bi zahtevali pri drugem podjetništvu višjo plačo, ako menjajo službo. Tako ravnanje je naravnost nasprotno intencijam naše organizacije in osvetljuje značaj dotičnih oseb, ki so bili pomočniki in tudi zaupniki in odborniki naše organizacije. Memento: Delavec, ki se bori proti delavstvu, čeprav je faktor, koplje sebi grob.

Zahtevajte po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah

"Rdeči Prapor"

Društvene vesti.

§ Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem je imelo v soboto, dne 19. t. m. svoj občni zbor. To društvo obstoji poleg strokovne organizacije in podpira člane in svoje ter potujoče s prenočiščem. Društvo šteje 165 članov in je imelo 1082 K 72 v dohodkov ter 1001 K 48 v stroških. Prebitek znaša 81 K 24 v, imetje pa 2603 K 38 v. V odbor je bil izvoljen večinoma prejšnji odbor, in sicer tovariši: O. Planinc, predsednik; I. Komar, podpredsednik; A. Strekelj, blagajnik; P. Jeločnik, zapisnikar; Fr. Krašovec in I. Nabernik, odbornika; I. Lampič, I. Pezdur, namestnika, Št. Dražil in Fr. Jezeršek, pregledovalca računov.

§ Društvo tiskarjev na Kranjskem ima svoj občni zbor dne 5. marca 1910 v «Narodnem Domu» v Ljubljani.

§ Društvo «Ljudski oder» v Trstu. V petek dne 25. t. m. ob 8. in pol zvečer predava v Delavskem domu ul. Boschetto št. 5, II nad. dr. Ivan Merhar, profesor v Trstu, o predmetu: Najnovejša slovenska književnost in socialna ideja. Slovenskim delavcem in vsem prijateljem izobrazbe bo to predavanje zopet izredno duševni užitek. Najnovejša slovenska književnost, katere najlepša zastopnika sta Cankar in Zupančič, je gotovo najlepší pojav v kulturnem razvoju slovenskega naroda. Na predavanju pa bomo izvedeli, kakšno vlogo igra socialna ideja v tej najnovejši naši književnosti. Vse one, ki po izobrazbi in duševnih vžitkih hrepene, pozivljamo že sedaj na to predavanje, ki bo gotovo napolnilo dvorano v Delavskem domu.

Raznoterosti.

† Ladja se je izgubila. Vojni odsek severoameriške vlade je zapovedal onim vojnim ladjam, ki so iskale izgubljeno ladjo «Nina» da naj opuste nadaljnje iskanje. «Nina», so zadnjič videli 6. februarja, sedaj so pa prepričani, da je utonila z vsemi 30 možmi vred.

† Eksplozija na angleški ladji. Na angleški ladji, ki je plula po reki Tajo na Portugalskem, je nastala velika eksplozija. Vneli so se plini v shrambi za premog. Prednji del ladje se je pogreznil. 5 mornarjev je smrtono varno ranjenih, 4 imajo nevarne poškodbe.

† Sleparija na Ruskem. Znani preme govni in dustrijalec in milijonar Mihael Volinski je podkupil nekatere ljudi pri nakupu preme govni k Jusevka v harkovskem okraju. Sedaj je prišlo na dan, da je

kupil samostanska posestva, ki so bila vredna 3 milijone rubljev, za 60.000 rubljev. Sedaj so zaprli Volinskega, dva inženirja, samostanskega predstojnika in nekaj menihov.

† Zopet samomor gimnazijca. Radi slabega izpričevala se je na Dunaju ustrelil petnajstletni dijak.

† Radi železniške nesreče pri Uberskem na Češkem je dosedaj vložilo 11 ponesrečenih oseb tožbo pri praški trgovski sodnji za skupno svoto 681.283 K, skoraj izključno za bolečine.

† Nov kanal na Marsu. Profesor Lovell, ravnatelj zvezdarne Flagstaff v Arizoni (Amerika), je zapazil na Marsu nov velik kanal, katerega je tudi fotografiral. Po njegovem mnenju je to delo Marsovih prebivalcev. Tudi astronom prof. Burnham je tega mnenja. Pred enim mesecem so pa krožile vesti po listih, da na Marsu najbrže ni kanalov, ampak da so tiste črte, ki se včasih vidijo na tej zvezdi, le optične varke.

† Kristjanske ljubozni do bližnega na Moravskem nimajo več. Tako se je nameč imenovalo pogrebno društvo, katero je pa policija razpustila, ker je predsednik, vnet klerikalec, porabil vse dohodke zase. Predsednika Kunca so zaprli.

Srečen vse žive dni,
Vsaka mu jed diši,
Nikdar bolan:
Kdor vživa

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki

Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetna kakovost „ „ 4.80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

† Odstavljen škof. Grška sveta sinoda v Atenah je škofa v Larisi, Ambrozija, obsodila na izgubo škofovske časti zaradi puntarskega govora, ki ga je imel pred nekaj meseci.

† Strašno maščevanje. Obrtnik Szczuko v Carycyni na Ruskem Poljskem je imel iz prvega zakona tri, iz drugega pet otrok. V oporoki, ki jo je vsled starostne slabosti napravil, je pa zapisal vse premoženje otrokom iz drugega zakona. Eden sin prvega zakona je bil vsled tega tako divji, da je očeta, matere in vseh 5 otrok iz drugega zakona ubil s sekiro. Morilca so zaprli, a tudi oba brata iz prvega zakona, gimnazijska dijaka, ki sta osumljena sokrivde.

Posteljno vlago

se odstrani takoj. Starost in spol se morata nanniti. Pojasnila brezplačno.

Zavod Aeskulap št. 465

20-8 Regensburg, Bavarsko.

50 % prihranka

na stroških v gospodinjstvu in vobče trdno zdravje dosežejo v rodovini tiste gospodinje, ki kupujejo namesto kave, čaja, sladnega čaja i. t. d. najboljše in najcenejše hranivo, imenovano 52-82

Sladin

t. j. dr. Trnkoczyja sladni čaj. Sladinu je treba dodajati malo mleka in sladkorja, zaradi tega se pri njem mnogo prihrani. En zavoj 1/4 kg velja 50 vinarjev. Po pošti pošiljamo najmanj pet zavojev. Glavna zaloga v Ljubljani, lekarna Trnkoczy.

Našim somišljenikom priporočamo:

Jlirija in Praxin kremo za čevlje.

Ciril in Metodovo vazelino in vazelino z mednarodno znamko Ciril Metoda ter Polerin čistilo za kovine.

Te predmete izdeluje domača tvornica kemičnih izdelkov

Golob & Volk, Ljubljana. 52-6

Kavarna

„Unione“ v Trstu

ulica Caserma in Torre Blanca

se priporoča.

Občno konsumno društvo v Zagorju vpisana zadruga z omejenim poroštvom vabi svoje člane na

redni letni občni zbor

ki bo v nedeljo, 27. februarja 1910 v gostilni Petra Goveškega na Toplici ob 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. — 2. Računsko poročilo za leto 1909. — 3. Poročilo nadzornistva. — 4. Sklepanje o čistem dobičku. — 5. Poročilo revizijskega preglednika. — 6. Volitev treh članov nadzornistva in enega namestnika. — 7. Razno.

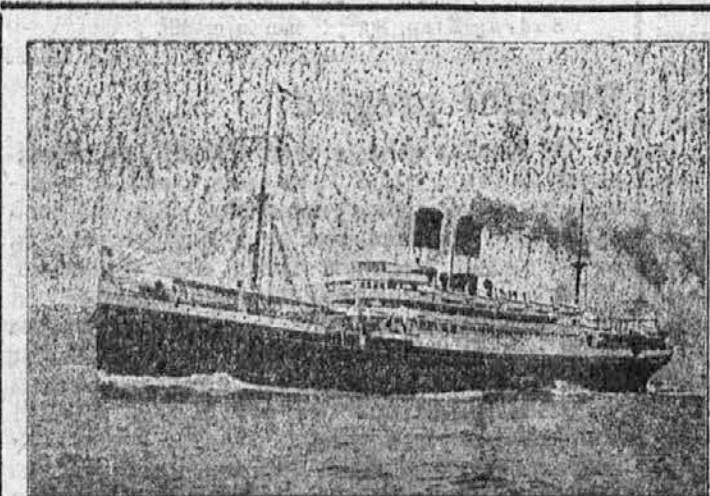
Vstop dovoljen samo članom.

Za nadzornistvo:

IVAN WALLAND.

H. Suttner
Ljubljana Mesni trg
nasproti rotovža.

Priporoča svojo bogato zalogo pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. Blago le prve vrste. Cenik na zahtevo nastoj in poštino prosto. Obrnite se zanesljivo na domačo tvrdko, kjer bodele najboljše postreženi. 68

Potniki v severno in južno Ameriko

voziijo sedaj le po domači avstrijski progi

52-7

Avstro-Amerikana

Trst - Newyork, Buenos Aires - Rio de Janeiro

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vrtenicama, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, sveži kruh, posteljo, kopelj i. t. d.

Odhod parnikov: V severno Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni. Vsakovrstna pojasnila dajo drage volje brezplačno pri glavni agenturi za Kranjsko, Štajersko in Koroško:

Simon Kmetetz, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.